

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

91.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 13-го Ноября — 1836 — Wilno. Piątek. 13-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2-го Ноября.

Высочайшею Грамотою, 24-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Анны 1-й степени*, Президентъ С. Петербургской Евангелическо-Лютеранской Консисторіи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Пезаровіусъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 29-го Октября, Черниговскій, Полтавскій и Харьковскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ, Генералъ отъ Кавалеріи Графъ *Левашовъ*, согласно просьбѣ его, уволенъ отъ должности Генералъ-Губернатора, съ оставленіемъ въ званіи Генералъ-Адъютанта и съ увольненіемъ въ отпускъ, впредь до выздоровленія.

— Въ должности Помощницы Дѣйствительнаго Члена Совѣта Женскаго Патріотическаго Общества Графини С. И. *Боръ* Ея Императорскимъ Величествомъ утверждена Княгиня Ольга Степановна *Одоевская*.

— Бывшій Предсѣдатель Новгородской Палаты Гражданскаго Суда, Коллежскій Совѣтникъ *Цбловъ*, согласно прошенію его, Всемилостивѣйше уволенъ вовсе отъ службы, съ производствомъ ему за свыше 40 лѣтъ безпорочное продолженіе оной въ пенсію на основаніи 1401 ст. Свода пенсіоннаго Устава и 1416 ст. продолженія тома Свода, по двѣ тысячи рублей въ годъ изъ Государственнаго Казначейства.

— Редактору журнала Министерства Народнаго Просвѣщенія Надворному Совѣтнику *Сербиновичу*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Директоромъ Канцеляріи Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Правительствующаго Синода, съ жалованьемъ, по штату положеннымъ, и съ оставленіемъ его въ прежней должности, съ получаемымъ имъ по оной окладомъ изъ суммъ Министерства Народнаго Просвѣщенія.

— Государь Императоръ усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшихъ рапортовъ Минскаго Гражданскаго Губернатора и состоящаго въ должности Кіевскаго Гражданскаго Губернатора, о податяхъ и недоимкахъ за 1-ю половину сего года, и изъ свѣдѣній, Министромъ Финансовъ доставленныхъ, что въсѣкаго по губерніямъ: Минской, недоимокъ болѣе $\frac{1}{2}$, а оклада около $\frac{1}{3}$, и Кіевской недоимокъ болѣе $\frac{1}{2}$, а оклада $\frac{2}{3}$, — Высочайше повелѣть изволилъ: объявить Минскому Гражданскому Губернатору и состоящему въ должности Кіевскаго Гражданскаго Губернатора особое Его Величества удовольствіе за успешное взысканіе податей.

— По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, почтовому тракту отъ Вилкомира до м. Кейданъ дано другое направленіе, именно, вмѣсто существовавшего прежде чрезъ Вилукскую и Шатскую почтовые станціи, открыть провъздъ по Ковенскому шоссе до м. Янова, а отсель по вновь устроенной дорогѣ до Кейданъ, на которой учреждена новая станція подъ названіемъ Пауноуской въ разстояніи отъ Янова на 15, а отъ Кейданъ на 16 верстъ.

— Правительствующимъ Сенатомъ въ званіе потомственнаго Почетнаго Гражданства удостоены: Ма-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 2-go Listopada.

Przez Najwyższy Dyplomat, 24-go Października, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *S. Anny 1-go stopnia*, Prezydent St. Petersburgskiego Ewan-gelicko-Luterskiego Konsystorza, Rzeczywisty Radzca Stanu *Pezarowius*.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 29 Października, Czernihowski, Połtawski i Charkowski Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant, Jenerał Jazdy Hrabia *Lewaszow*, zgodnie z jego prośbą, uwolniony został od obowiązku Jenerał-Gubernatora, z pozostaniem w nazwaniu Jenerał-Adjutanta i z uwolnieniem na urlop, do wyzdrowienia.

— W obowiązku Pomocnicy Rzeczywistego Członka Rady Towarzystwa Patriotycznego, Hrabini S. J. *Borch*, przez Najjaśniejszą Cesarzową Jer. Mość zatwierdzoną została Xiężna Olga Stefanówna *Odojewska*.

— Były Prezydent Nowgorodzkiej Izby Cywilnego Sądu, Radzca Kollegialny *Cietow*, zgodnie z jego prośbą, Nayłaskawiey został uwolniony zupełnie ze służby, z wydawaniem mu pensyi, za odbycie więcej 40 lat nieskazitelnej służby, na ośnowie art. 1401 Połączenia Ustawy o pensjach i 1416 art. dalszego ciągu tomu Połączenia, po dwa tysiące rubli rocznie z Podskarbstwa Państwa.

— Redaktorowi Dziennika Ministerium Narodowego Oświecenia, Radzcy Dworu *Serbinowiczowi*, Nayłaskawiey rozkazano być Dyrektorem Kancellaryi Ober-Prokurora Najświętszego Rządzącego Synodu, z pensją etatem przepisaną, i z zostawieniem go przy pierwszym obowiązku, z pobieraniem przezeń przywiązanego do tego obowiązku wyznaczenia z summ Ministerium Narodowego Oświecenia.

— Cesarz Jego Mość, dostrzegłszy z nayspodanniestszych rapportów Mińskiego Cywilnego Gubernatora i zostającego w obowiązku Kijowskiego Gubernatora Cywilnego o podatkach i zaległościach za 1-sze półrocze, i z wiadomości, przez Ministra Skarbu podanych, że uzyskano w Guberniach: Mińskiej, zaległości więcej $\frac{1}{2}$, i podatku około $\frac{1}{3}$ i Kijowskiej, zaległości więcej $\frac{1}{2}$, a podatku $\frac{2}{3}$, — Najwyżey rozkazać raczył: oświadczyć Mińskiemu Gubernatorowi Cywilnemu i zostającemu w obowiązku Kijowskiego Cywilnego Gubernatora szczególne Jego Cesarskiej Mości zadowolenie, za skuteczne uzyskiwanie podatków.

— Podług Najwyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, pocztowemu traktowi z Wilekomierza do m. Kieydań дано inny kierunek, a mianowicie: zamiast idącego przedtym traktu przez Wilecką i Szacką pocztowe stacje, otworzono drogę po Kowieńskiém szosie do m. Janowa, a ztąd po nowo urządzonej drodze do Kieydań, na której wystawiono nową stacyą pod nazwaniem Pacuńskiej, w odległości od Janowa o 15, a od Kieydań o 16 wiorst.

— Przez Rządzący Senat, do stanu potomnego pocztowego hraźdaństwa wyniesieni: Radzcy rękodzielniki i kupey

буфактуръ Совѣтники и купцы 1-й гильдіи: Московскіе, Егоръ Бессъ съ семействомъ, Яковъ Рошфоръ съ сыномъ Адольфомъ; купцы 1-й гильдіи: С. Петербургскій, Фирсъ Садовниковъ; Московскіе, Василій Перловъ съ семействомъ, Василій Рахмановъ съ женою Агафіею; Кяхтинскій, Иванъ Котельниковъ; Кунгурскій, Егоръ Кузнецовъ съ семействомъ; купцы 2-й гильдіи: С. Петербургскій, Иванъ Икорниковъ съ семействомъ; Московскіе, Петръ Калашниковъ съ семействомъ, Василій Соколовъ съ семействомъ; Нижегородскій, Петръ Есыревъ съ семействомъ; Лужковскій, Михаилъ Малковъ съ семействомъ; Тульскій, Иванъ Красноглазовъ съ братьями: Павломъ, Михайломъ, Александромъ, Семеномъ, и сестрою Марьею; Калязинскій, Алексій Ногиновъ съ семействомъ; Ростовскіе Андрей Мальгинъ съ семействомъ, Андрей Титовъ съ женою Авдотьею; купеческія вдовы: Московская, Пелагея Гусева съ семействомъ; Тульская, Анна Федуркина съ семействомъ.

— По представленію Министра Финансовъ, рассмотрѣнному въ Комитетѣ Министровъ, для облегченія способовъ къ умноженію населенія Нижняго Новгорода, сего важнаго средоточія внутренней торговли, Всемилостивѣйше дарованы купцамъ и мѣщанамъ онаго, на десять лѣтъ, начиная съ 1-го Января 1837 по 1-е Января 1847 года, нижеслѣдующія льготы:

1-е) Съ купцовъ трехъ гильдій, записанныхъ нынѣ въ Нижнемъ-Новгородѣ и имѣющихъ тамъ постоянное жительство, равно какъ съ такихъ же мѣщанъ, взимать, въ теченіе трехъ лѣтъ, съ первыхъ половину установленной гильдейской повинности, въ казну поступающей, а со вторыхъ половину подушной подати.

2) Со вновь записывающихся въ купцы и мѣщане, если будутъ жить въ наемныхъ домахъ, взимать одну только половину гильдейскихъ повинностей и податей въ теченіе пяти лѣтъ; а съ тѣхъ, которые построятъ собственные дома, съ окончанія постройки, не взимать оныхъ въ казну вовсе три года, по прошествіи коихъ обложить ихъ половиною гильдейскихъ повинностей и податей, такъ, чтобы вообще такое облегченіе, включительно съ тремя совершенно свободными годами, не продолжалось долѣе срока десятилѣтней льготы, Нижнему-Новгороду дарованной. Срокъ льготы считать всегда съ 1-го Января того года, въ коемъ кто запишется. Права гильдейскія, за построенные вновь дома, съ вышеозначенными льготами, давать по мѣрѣ капиталовъ, на оныя употребленныхъ, а именно: за домъ, стоящій не менѣе осьми тысячъ рублей, права третьей, не менѣе двадцати тысячъ рублей — второй, и не менѣе пятидесяти тысячъ рублей — первой гильдіи. Мѣщанамъ же давать вышеозначенныя льготы въ податяхъ за постройку домовъ стоящихъ не менѣе четырехъ тысячъ рублей.

3) Съ тѣхъ, кои пожелаютъ во время десяти льготныхъ лѣтъ устроить въ Нижнемъ-Новгородѣ значительные заводы и фабрики, не взимать гильдейскихъ въ казну повинностей въ теченіе десяти лѣтъ, съ устройства заведеній, съ тѣмъ, чтобы лица таковыя обращались о семъ съ просьбами къ мѣстному начальству, а оное представляло Министерству Финансовъ на утвержденіе.

4) Купцамъ, кои на основаніи вышеозначенныхъ правилъ, запишутся въ 1-ю и 2-ю гильдіи, дозволить пользоваться правами сихъ гильдій повсемѣстно.

— На всеподданнѣйшемъ докладѣ Синода, въ 3-й день сего Октября состоялся Высочайшій Указъ, коимъ повелѣно: Викаріемъ Кіевской Епархіи, Епископомъ Чигиринскимъ быть Кіевобратскаго второкласснаго училищнаго Монастыря Архимандриту, Кіевской Духовной Академіи Ректору *Инокентію*, съ оставленіемъ за нимъ должности Ректора; а Викаріемъ Тверской Епархіи, Епископомъ Старицкимъ, быть Переславскаго второкласснаго Троицкаго Данилова Монастыря Архимандриту, Владимірской Семинаріи Ректору *Неофиту*.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Правительствующаго Сената Общаго первыхъ трехъ Департаментовъ Собранія, по возникшему вопросу о томъ: какъ поступать съ заложенными въ Приказахъ Общественнаго Призрѣнія имѣніями, въ такихъ случаяхъ, когда на оныя возникнуть частныя долговые иски, и признавая заключеніе Правительствующаго Сената по сему предмету правильнымъ; *миѣнилъ положилъ*: постановленіе, содержащееся въ статьѣ 236-й Свода Учрежденій и Уставовъ Государственныхъ Кредитныхъ Установленій (т. XI), о продажѣ въ конкурсахъ имѣній, въ Заемномъ Банкѣ заложенныхъ, распространить и на Приказы Обще

1-шей гильды: Москiewscy, Grzegorz Bess z familią, Jakób Roszfort z synem Adolfem; kupcy 1-ey gildy: St. Petersburgski, Firs Sadownikow; Moskiewscy: Bazyli Perłow z familią, Bazyli Rachmanow z żoną Agatą, Kiachtyński Iwan Kotelnikow, Kongurski, Grzegorz Kuzniecowa z familią; kupcy 2-ey gildy St. Petersburgski Iwan Ikornikow z familią; Moskiewscy Piotr Kałasznikow z familią; Bazyli Sokołow z familią; Niżegorodzki Piotr Jesyrew z familią; Łużkowski, Michał Małkow z familią, Tulski, Jan Krasnogłazow z braćmi: Pawłem, Michałem, Alexandrem, Symonem i siostrą Maryą; Kalaziński, Alexy Noginow z familią; Rostowsky, Andrzej Malgin z familią, Andrzej Tytow z żoną Eudoxją; wdowy kupieckie: Moskiewska, Pelagia Gusiewa z familią; Tulaska, Anna Fedurkina z familią.

— Po przedstawieniu Ministra Skarbu, rozpatrzoném w Komitecie Ministrów, dla ułatwienia środków ku pomnożeniu ludności Niższego Nowgorodu, jako ważnego śródkowego punktu handlu wewnętrznego, Najłaskawiej nadano tamecznym kupcom i mieszczanom, na lat 10, zaczynając od 1-go Stycznia 1837 do 1-go Stycznia 1847 roku, następujące ulgi:

1) Od kupców trzech gild, zapisanych teraz w Niższym-Nowgorodzie i mających tam stałe zamieszkanie, równie jak i od takichże mieszczan, pobierać w przeciągu trzech lat, od pierwszych, połowę ustanowionej gildyney powinności wchodzącej do skarbu, a od drugich, połowę podusznego podatku.

2) Od nowo-zapisujących się do stanu kupieckiego i mieszczańskiego, jeżeli będą mieszkali w domach najmowanych, pobierać jedną tylko połowę gildyney powinności i podatków przez lat 5; a od tych, którzy wybudują domy własne, od czasu ukończenia budowy, nie pobierać takowych zupełnie do skarbu przez trzy lata, po upływie których, zobowiązać ich do połowy gildyney powinności i podatków tak, ażeby w ogólności takowa ulga, włącznie z trzema zupełnie swobodnymi latami, nie przedłużała się daley nad termin dziesięcioletniej ulgi, Niższemu-Nowgorodowi darowanej. Termin ulgi uważać zawsze od 1-go Stycznia tego roku, w którym kto zapisze się. Gildyney prawa, za nowo wybudowane domy, z wyżej wymienionemi ulgami, dawać podług ilości kapitałów na nie użytych, a mianowicie: za dom, nie mniej od osmiu tysięcy rubli wartujący, prawo na trzecią, nie mniej od dwudziestu tysięcy rub. — na drugą, a nie mniej od pięćdziesięciu tysięcy rubli — na pierwszą gildę. Mieszczanom zaś dawać wyżej oznaczone ulgi w podatkach za wybudowanie domów, nie mniej od czterech tysięcy rubli wartujących.

3) Od tych, którzy podczas dziesięcioletniej ulgi zechcą założyć w Niższym Nowgorodzie znaczne zakłady i fabryki, nie pobierać do skarbu gildyney powinności przez ciąg dziesięciu lat od urządzenia zakładów, z tē, ażeby takowe osoby udawały się w tej rzeczy z prośbami do miejscowej Zwierzchności, a ta ma przedstawiać do Ministeryum Skarbu na zatwierdzenie.

4) Kupcom, którzy na ośnowie wyżej wymienionych prawideł zapiszą się do 1-szej i 2-giej gildy, dozwolic wszędzie korzystać z praw tych gild.

— Na nayuniższe przełożenie Synodu 3 go teraźn. Października nastąpił Najwyższy Ukaz, przez który rozkazano: Wikaryuszem Dyecezyi Kijowskiej Biskupem Czygiryńskim, byż Kijowobrackiego drugiey klasy Szkolnego Monastéru Archimandrycie, Kijowskiej Duchowney Akademii Rektorowi *Innocentemu*, z pozosta-wieniem przy nim obowiązku Rektora; a Wikaryuszem Dyecezyi Twerskiej, Biskupem Staryckim byż Peresławskiego drugiey klasy Troickiego Monastéru S. Daniela Archimandrycie, Włodzimierskiego Seminaryum Rektorowi *Neofitowi*.

— Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Połączonego pierwszych trzech Departamentów Zebrania, na wynikłe zapytanie w tē: jak postępować z zastawnemi w urządach Powszechnego Opatrzania majątkami w takich zdarzeniach, kiedy się do nich okażą prywatne długowe pretensye, a uznając wnioski Rządzącego Senatu w tym przedmiocie zgodne z prawidłami, przez *opinią postanowił*: zawierające się w artykule 236 Połączenia Urządzeń i Ustanowień Kredytowych zakładów Państwa (T. XI) postanowienie, o przedaży w konkursach majątków, w Pożyczkowym Banku zastawionych, rozciągnąć i na Urzędy Powszechnego Opatrzania, na dopełnienie wydanych dla nich pra-

ственного Призрѣнія, въ дополненіе изданныхъ для нихъ правилъ (Свода Учрежденій и Уставовъ о Общественномъ Призрѣніи т. XIII), съ тѣмъ, чтобы въ случаяхъ, когда не будетъ учрежденъ надъ должникомъ конкурсъ, или когда кредиторы не пожелаютъ принять на себя продажу имѣній, въ Приказахъ заложённыхъ, имѣнія сіи продаваемы были въ Губернскомъ Правленіи, съ точнымъ соблюденіемъ всѣхъ правилъ, постановленныхъ на сей предметъ въ Высочайшемъ указѣ, данномъ 15 Февраля 1831 года Опекунскимъ Совѣтамъ Воспитательнаго Дома. На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ Царскомъ Селѣ, 17 Сентября 1836.

— По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ дѣло, относительно отпуска на волю изъ заложённыхъ въ Приказахъ Общественнаго Призрѣнія имѣній душъ обоюго пола, отдѣльныхъ отъ селеній. Приказали: примѣняясь принятымъ, съ Высочайшаго соизволенія, по Опекунскимъ Совѣтамъ правиламъ (коими въ пріемъ въ залогъ недвижимыхъ имѣній руководствуются и Приказы Общественнаго Призрѣнія) въ разсужденіи отпуска на волю изъ заложённаго имѣнія нѣсколькихъ душъ, Правительствующій Сенатъ, согласно представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, полагаетъ: разрѣшить Приказы Общественнаго Призрѣнія, чтобы изъявляли Палатамъ Гражданскаго Суда согласіе на утвержденіе отпускныхъ, даваемыхъ помѣщиками отдѣльнымъ отъ селеній душамъ изъ заложённыхъ въ Приказахъ имѣній, и притомъ за состоящихъ въ ревизіи мужскаго пола душъ, требовали предварительно уплаты, слѣдующихъ на выкупъ денегъ, а за души женскаго пола, какъ не состоящихъ въ ревизіи, такового выкупа не требовали.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: во второмъ примѣчаніи къ § 15-му Высочайше утвержденного въ 19-й день Декабря 1830 года Прибавленія къ установленіямъ Императорской Академіи Художествъ, статью литеръ В *) пояснить слѣдующимъ образомъ:

„Изъ правила сего изъемяются Художники, пріобрѣтшіе всеобщую извѣстность превосходными своими работами, произведенными въ Россіи или въ чужихъ краяхъ и сюда доставленными. Таковыя отличныя Художники могутъ получить званіе Профессоровъ, по балотированію или по изъявленной особо Высочайшей волѣ и безъ исполненія программъ, замѣномъ которыхъ служатъ произведенія, сдѣлавшія ихъ славу.“

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія въ 19 день минувшаго Сентября Высочайше повелѣть соизволилъ: 1.) открыть при 1-й Кіевской Гимназіи второй благородный пансіонъ на 60 воспитанниковъ, и для непосредственнаго заведыванія онымъ, подъ Начальствомъ Директора означенной Гимназіи, опредѣлить особаго Инспектора, съ жалованьемъ изъ суммъ пансіона и съ преимуществами Инспекторовъ Гимназій; 2.) открыть въ Кіевѣ второе учебное для дворянъ училище, вмѣсто того, которое полагалось учредить въ городѣ Умани, но которое въ слѣдствіе Высочайшаго повелѣнія, сообщеннаго Военнымъ Министромъ въ Августѣ сего года, отмѣнено по случаю поступленія г. Умани въ управленіе Военнаго Министерства. На содержаніе помѣнутаго училища обратить 8,000 руб., назначенные по штату на училище въ г. Умани, съ дополненіемъ по 2,500 руб. въ годъ на наемъ для училища дома изъ того же источника, изъ коего положено отпускать сумму на содержаніе училища, то есть: изъ доходовъ съ имѣній упраздненныхъ въ 1832 году Римско-Католическихъ Монастырей.

— Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Комитету Гг. Министровъ о мѣрѣ възысканія съ Учителей занимающихся преподаваніемъ наукъ въ Училищахъ дѣтей канцелярскихъ служителей, за нерадѣніе ихъ въ исправленіи своей должности, Его Императорское Величество, по положенію Комитета Гг. Министровъ, 1 минувшаго Сентября Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) принятое

видѣ (Поłączenia Urzędów i Ustanowień o Powszechném Opatrzeniu t. XIII) z tѣm, ażeby w zdarzeniach, kiedy nad dłużnikiem nie będzie konkurs ustanowiony, lub kiedy kredytorowie nie zechcą przyjąć na siebie przedaży majątków w Urzędzie Powszechnego Opatrzenia zastawionych, majątki te przedawane były w Rządzie Gubernialnym, z istotnym zachowaniem wszystkich prawideł, w tej rzeczy postanowionych w Najwyższym Ukazie, danym 15-go Lutego 1831 roku Radom Opiekunczym Domu Wychowania. Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ W Carskim - Siole, 17-go Września 1836 roku.

— Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat słuchali sprawę, względem dania wolności z zastawnych w Urzędach Powszechnego Opatrzenia majątków, duszom płci obojey, oddzielonych od wiosek. Rozkazali: stosując się do przyjętych z Najwyższego dozwoleńia w Radach Opiekunczych prawideł (których w przyjęciu na zastaw nieruchomości majątków trzymają się Urzędy Powszechnego Opatrzenia) względem wypuszczenia na wolność z zastawnych majątków kilku dusz, Rządzący Senat, zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Spraw Wewnętrznych, postanawia: dozwoleń P. Ministra Powszechnego Opatrzenia, ażeby oświadczać Izbie Cywilnego Sądu zgodzenie się na zatwierdzenie świadectw uwolnienia, dawanych przez obywateli oddzielonym od wiosek ludziom z zastawnych w Urzędach Powszechnego Opatrzenia majątków, i przy tѣm, gdyby za objęte w rewizyi dusze płci męskiej, żądały naprzód zapłaćcenia pieniędzy za wykup należnych, a za dusze płci żeńskiej, jako w rewizyi nieobjęte, a żeby takowego wykupu nie potrzebowwały.

— Cesarz Jego Mość, Najwyżey rozkazać raczył: w drugiej uwadze do § 15-go Najwyżey zatwierdzonego w dniu 19-m Grudnia 1830 roku Dodatku do Ustaw Cesarskiej Akademii sztuk, artykuł litera B. *) objaśnić w następnym sposob:

„Od tego prawidła wyłączają się Artysci, którzy nabyli powszechney sławy przez celujące swe dzieła, wykonane w Rossyi lub w cudzych krajach i tu przywiezione. Tacy odznaczający się artyści mogą otrzymać stopień Professorów przez balotowanie lub za oświadczeniem szczególney Najwyższej woli i bez wykonania programmów, w zamian których służą dzieła, które zjednały im sławę.“

— Cesarz Jego Mość, po nayuniższém przedstawieniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, 19 go zeszłego Września Najwyżey rozkazać raczył: 1) Otworzyć przy 1-szém Kijowskim Gimnazjum drugi Szlachetny Pensyon na 60 uczniów, i dla bezpośredniego zakładem tym zarządu, pod zwierzchnością Dyrektora pomienionego Gimnazjum, naznaczyć osobnego Inspektora, z wydawaniem płacy z summ Pensyonu i z prerogatywami Inspektorów Gimnazjum; 2) Otworzyć w Kijowie drugą dla Dworzan Powiatową Szkołę na mieysce tej jaką miano zamiar urządzić w mieście Humanu; lecz że w skutek Najwyższego Rozkazu, przez Ministra Woyny w Sierpniu teraźniejszego roku zakomunikowanego, zostało odmienionem, z powodu, iż miasto Human przechodzi do zarządu Ministerium Woyny. Na utrzymanie pomienionej szkoły obrócić 8,000 rubli, przeznaczone podług etatu na Szkołę w Humanu, z dopełnieniem po 2,500 rubli rocznie na najęcie dla Szkoły domu z tegoż źródła; z rozkazu postanowiono wydawać summę na utrzymanie Szkoły, to jest: z dochodów ze skassowanych 1832 roku majątków Rzymsko-Katolickich klasztorów.

— Na skutek przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych Komitetowi PP. Ministrów, o środku uzyskania od Nauczycieli, zajmujących się daniem lekczy w szkołach dla dzieci Kancellaryjnych posługaczy, za ich niedbałość ku swojemu obowiązкови, Jego Cesarska Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów 1-go zeszłego Września Najwyżey rozkazać raczył: 1) Przyjęte z Najwyższego zatwierdzenia w szkol-

*) Въ сей статьѣ изображено: Художники, пробывъ въ званіяхъ Академикомъ 1-й и 2-й степени шесть лѣтъ, а сдѣлавшіеся извѣстными превосходствомъ своихъ работъ и прежде сего времени, могутъ просить о возведеніи ихъ по заданной Совѣтомъ программѣ въ Профессоры 2-й или 3-й степени, по избраніямъ изъ отраслей Художествъ. Программы сіи задавать на томъ самомъ основаніи какъ предписано 16-ю и 17-ю дополнительными статьями (1802 года) къ Уставу, съ тѣмъ, чтобы исполненныя не дѣлали какъ въ теченіе трехъ лѣтъ отъ полученія программы, по которымъ Академики будутъ признаны достойными производства въ Профессорскія званія, оставались въ собственности Академіи во свидѣтельство ихъ отличнаго искусства и справедливости въ назначеніи имъ достоинства.

*) W artykule tym wyrażono: Artysci, którzy przebywszy w zwanianiu Akademików 1-go i 2-go stopnia lat sześć, stali się głośniejsi z doskonałości dzieł swoich i przed tym zakresem, mogą prosić o podniesienie ich podług zadanej przez Radę programy na Professorów 2-go lub 3-go stopnia, w obranych przez nich gałęziach sztuk. Te Programy zadawać na tej samej osnovie, jak jest przepisano 16-m i 17-m dodatkowymi artykułami (1802 roku) do Ustaw, z tѣm, ażeby wykonane dzieła nie daley jak w przeciągu trzech lat po otrzymaniu programy, podług których Akademicy będą uznani za godnych wyniesienia na Professorów, zostawały własnością Akademii na świadectwo o ich odznaczających się doskonałości i sprawiedliwości w przyznaniu tych dostojestw.

совещания очень бывают редки; это единственно дѣлается для прекращенія несогласія между Г-мъ *Моле* и Г-мъ *Гизо*. Впрочемъ эта система, оправдывается чрезвычайною быстротою въ ходѣ дѣлъ, и вѣрностію въ сохраненіи тайны.

— Друзья Г-на *Моле* утверждаютъ, что онъ во всякое время готовъ отказаться отъ своей должности Президента Совѣта; для него непріятно считаться Президентомъ, и не быть онымъ дѣйствительно.

Не смотря на то, что начальники оппозиціи утверждаютъ, будто съ первымъ собраніемъ Палаты, нынѣшнее Министерство должно пасть, Министры кажется рѣшительно надѣются на большинство голосовъ въ Палатахъ. Нельзя возражать противъ того, что настоящій кабинетъ имѣетъ одного только истиннаго Оратора, Г. *Гизо*, и что 2 членовъ Палаты къ нему не расположены, и сверхъ того Г. *Гизо* злопамятенъ и горячъ, а потому и не можетъ почитаться дипломатомъ. Касательно предметовъ, о которыхъ разсуждать будутъ въ Палатахъ, то труднѣе всего оправдать споры съ Швейцаріею и Мадридскимъ Правительствомъ. Въ отношеніи къ первой, кажется, что Министерство разными способами, старается его кончить, и вѣроятно все о немъ забудутъ, если Швейцарскій Сеймъ опять не поступитъ противъ законовъ дипломатикки.

Людвигъ Филиппъ никогда не былъ такъ безопасенъ на престолѣ какъ теперь. Онъ неопасается ни Доктринеровъ, ни *tiers parti*: тѣ и другіе уже поняли его, и дѣйствуютъ въ его духъ. Неопасны ему ни легитимисты, ни республиканцы, ни Наполеонисты. Герцогиня *Веррійская* не прибавитъ другой разъ въ Вандею. *Лафайетъ* и *Арманъ-Каррель* уже не существуютъ. *Алиба*, *Морей* и *Фіески* кончили жизнь на эшафотѣ. Принцъ *Людвигъ Наполеонъ* въ заключеніи. Лѣонъ и Парижъ увѣрились, что сила *Людвика Филиппа* состоитъ въ томъ, что теперь составляетъ силу Франціи, именно въ среднемъ классѣ народа, въ національной гвардіи, заботящейся единственно о своихъ выгодахъ.

Но не только внутреннія, но и внѣшнія дѣла Франціи устроены. Для *Людвика Филиппа* теперь все равно, останутся ли въ Лондонскомъ Кабинетѣ Виги, или возвратятся Тори. Волненія въ Испаніи ни мало его не страшатъ. Онъ хорошо знаетъ этотъ народъ, который подобно всѣмъ южнымъ народамъ, хотя склоненъ къ возмущенію, но лѣнивъ. Испанскіе Карлисты не могутъ обнадежить Карлистовъ Французскихъ; а хотя въ Испаніи нѣкоторые люди въ частности весьма склонны къ возмущеніямъ по Французовъ нечего опасаться. Жаркій климатъ причиняетъ тому, что Испанецъ рѣдко въ чемъ имѣетъ нужды и онъ легко имъ можетъ удовлетворить. Воспитаніе его и религія приучаютъ къ большой умѣренности, и онъ болѣе занятъ духовными дѣлами, нежели настоящими выгодами. Впрочемъ свобода книгопечатанія не нужна тамъ, гдѣ никто ничего не читаетъ, исключая ученыхъ по званію. (D. P.)

— Между бумагами умершаго въ Касселѣ близъ Лилля Гр. *Вандамъ*, найдено множество рѣдкихъ рукописей, именно переписки его съ Наполеономъ, *Людвикомъ* и *Иеронимомъ Бонапарте*, а также съ нынѣшнимъ Шведскимъ Королемъ и умершимъ Королемъ Виртембергскимъ.

— Одинъ изъ здѣшнихъ журналовъ пишетъ: „Молодой Принцъ *Людвигъ Наполеонъ*, будто объявилъ, что мать его вовсе не знала о его намѣреніи.“

— Генералъ *Бертранъ*, 30-го ч. отплылъ изъ Гавра въ Маринику съ своимъ сыномъ, на трехмачтовомъ кораблѣ *Белизаръ*.

— Всѣ почти журналы называютъ вдову *Мюрата*, Графиню *Липано*, между тѣмъ какъ она подписывается *Липона*; на оборотъ это значитъ *Наполи*.

5-го Ноября.

Г. *Тьеръ* третьяго дня имѣлъ у Короля приватную аудіенцію. Скорое и неожиданное возвращеніе его въ Парижъ, всѣхъ удивило; говорятъ, что онъ былъ приглашенъ; слышно также, что *Гизо* оставитъ Кабинетъ а Г. *Тьеръ* опять въ него вступитъ. Вчера довольно долго, Г. *Тьеръ* бесѣдовалъ съ Г. *Моле* и Маршаломъ *Жераромъ*.

— Пишутъ изъ Тулона отъ 31-го Октября, что пароходъ *Сфинксъ*, на которомъ находится Герцогъ *Немурскій*, безъ сомнѣнія подвергся сильной бурѣ продолжавшейся всю ночь съ 28 на 29 ч. Весьма вѣроятно, что корабль этотъ вошелъ въ одинъ изъ Италіанскихъ портовъ, или остановился при Балеарскихъ островахъ. Тоже вѣроятно случилось съ кораблями линейными *Сюффренъ* и *Юпитеръ*, на которыхъ плыло войско въ Алжиръ. Это происшествіе на нѣскольکو дней замедлитъ экспедицію, и это тѣмъ болѣе непріятно, что наступаетъ время года, когда въ тамошнихъ странахъ бываютъ безпрестанные дожди.

дѣйствіе же то особенно изъ этого powodu, aby zapobiedz nieporozumieniom między Panem *Molé*, a Panem *Guizot*. Zresztą przemawia za tym systemem większa szybkość w toku interesów i większa pewność zachowania tajemnicy.

— Przyjaciele Pana *Molé* twierdzą, iż on każdej chwili gotów jest złożyć swoje Prezesowstwo Rady; przykro mu bowiem udawać tylko Prezydenta, a nie być nim rzeczywiście.

Pomimo to, że naczelnicy oppozycji twierdzą, iż za pierwszym zebraniem się Izby, tarazniejsze Ministerium upadnie musi, Ministrowie zdają się być pewni większości w Izbach. Nie da się zaprzeczyć, że dzisiejszy gabinet jednego tylko posiada prawdziwego mówcę, to jest P. *Guizot*, i że tego ostatniego nie lubią 2 części Izby, a prócz tego, P. *Guizot* łatwo jest urażliwy i popedliwy, a przeto nie dyplomatyk. Co do przedmiotów, o których w Izbach mowa będzie, nie najprzyjemniejsze do usprawiedliwiania są spory ze Szwajcaryą i Rządem Madryckim. Co do pierwszego, zdaje się, że Ministerium wszelkimi sposobami stara się go załatwić, i pewnie wszyscy o nim zapomną, jeżeli Sejm Szwajcarski na nowo jakiej niedyplomatyczności się nie dopuści.

Ludwik Filip nie był nigdy swobodniejszy na tronie swoim, jak teraz. Nie obawia się ani doktrynerów, ani *tiers parti*: jedni i drudzy już się nauczyli poymować go i działać w jego duchu. Nie obawia się ani legitymistów, ani republikanów, ani napoleonistów. *Xiążna Berry* nie przybędzie drugi raz do Wande. *Lafayette* i *Armand Carrel* nie żyją. *Alibaud*, *Moray* i *Fieschi* zginęli na rusztowaniu. *Xiążę Napoleon Ludwik* uwięziony. Lyon i Paryż przekonały się, że siła *Ludwika Filipa* zawiera się w tém, co dziś stanowi siłę Francyi, to jest: w średniej klasie, w gwardyi narodowej, czuwającej jedynie nad materyalną korzyścią swoją.

Lecz nie tylko wewnątrz, ale też i zewnątrz ustaliło się położenie Francyi. *Ludwikowi Filipowi* jest dzisiaj wszystko jedno, czyli w gabinecie Londyńskim pozostaną *whigowie*, czy też do niego wrócą *torysowie*. Niespokojności w Hiszpanii bynajmniej go nie trwożą. Zna on dokładnie ten naród, który, jak każdy naród południowy, jest wprawdzie burzliwy, ale też razem leniwy. Karoliści Hiszpańscy nie są zdolni czynić nadziei Karolistom francuzkim; a chociaż pojedyncze osoby w Hiszpanii skłonne są do zawichrzeń, od narodu właściwego Francya nie ma się niczego obawiać. Klimat gorący sprawia, że Hiszpan mało zna potrzeb i łatwo jest zaspokoić je w stanie. Wychowanie jego i religia uczą go nawykać do wielkiej wstrzemięźliwości, i zajmować się więcej sprawami duchownemi, niż materyalnemi korzyściami. Zresztą, wolność druku tam nie potrzebna, gdzie nikt nie czyta, wyjąwszy uczonych z urzędu. (D. P.)

— W papierach zmarłego w Cassel pod Lille Hr. *Vandamme*, znaleziono mnóstwo szacownych rękopismów, mianowicie korespondencye jego z *Napoleonem*, *Ludwikiem* i *Hieronimem Bonapartem*, oraz z tarazniejszym Królem Szwedzkim i zmarłym Królem Wiertemberskim.

— Jeden z tutejszych dzienników pisze: „Młody *Xiążę Ludwik Napoleon* miał wyraźnie oświadczyć, iż matka jego wcale nie wiedziała o jego zamiśle.“

— Jenerał *Bertrand*, odpłynął d. 30 z Hawru do Martyniki z synem swoim, na trzymasztowym okręcie *Belisaire*.

— Prawie wszystkie dzienniki nazywają wdowę po Królu *Muracie*, *Hrabinią Lipano*, tymczasem ona podpisuje się *Lipona*, co jest odwrótném położeniem wyrazu *Napoli*.

Dnia 5-go.

Pan *Thiers* miał zawczora prywatne posłuchanie u Króla. Niespodziewany i przyspieszony powrót jego do Paryża, zadziwił niemało; mówią z tego powodu, że był wezwany; jak niemniej o wystąpieniu *Guizota*, a jego powrocie do gabinetu. Wczora naradzał się Pan *Thiers* dosyć długo z P. *Molé* i Marszałkiem *Gérard*.

— Donoszą z Tulonu pod d. 31 Października, że statek parowy *Sphinx*, na którym znajduje się *Xiążę Nemours*, był bezwzględnie wystawiony na gwałtowną burzę przez całą noc z 28 na 29 trwającą. Według podobieństwa, statek ten wpłynął do jednego z portów Włoskich lub zatrzymał się u wysp Balaerskich. Podobny los spotkał zapewne liniowe okręty *Suffren* i *Jupiter*, na pokładzie których płynęło wojsko do Algieru. Ten wypadek opóźni wyprawę o dni kilka, co jest tém więcej nieprzyjemnem, że nadchodzi właśnie pora, podczas której panują deszcze w tamtych stronach.

— По донесеніямъ изъ Гама, состояніе здоровья Князя *Полиньяка*, со дня на день становится хуже.

— *Журналъ Прѣвій* напечаталъ статью по поводу заключенія Принца *Людвика Наполеона*, въ которой предложивъ вопросъ, какъ будетъ поступлено съ этимъ молодымъ человекомъ, полагаетъ, что какъ бы ни былъ преступенъ и достоинъ наказанія его замыселъ, Принца должно только почитать Государственнымъ узникомъ. Подобный случай, былъ и съ Герцогинею *Беррійскою*.

— *Journal général de Tribunaux*, содержитъ подробности допросовъ по Страсбургскимъ дѣламъ, заимствованнымъ изъ частнаго письма. Говорятъ, что обращеніе Принца *Людвика Наполеона* благоприлично и сообразно съ его достоинствомъ. Полковникъ *Водре* кажется въ сомнѣніи на счетъ себя. Къ числу обвиненныхъ принадлежатъ еще 4 молодыхъ Офицера линійнаго полка, изъ коихъ трое спаслись бѣгствомъ а одинъ арестованъ. Этотъ послѣдній называется *Лети*; онъ показалъ все что зналъ объ этомъ заговорѣ.

— Правительство обнародовало слѣдующія телеграфическія депеши: 1) „*Байонна 1-го Ноября въ 7 час. вечера*. Гарнизонъ города Бильбао, 28-го ч. вечер. сдѣлалъ вылазку; Карлисты съ своею артиллеріею отступили, получивъ извѣстіе о приближеніи Генерала *Эспартеро*, противу коего выступило ихъ войско. Блокировка города не прекратилась. 27-го ч. въ Мадридѣ о *Гомесѣ* ничего новаго не было еще извѣстно. Получивъ извѣстіе о приближеніи его, многіе жители ушли изъ Эстремадуры. Войско отступило къ Бадахосу.“ — 2) *Байонна 1-го Ноября въ 11 час. вечера*. Увѣдомляютъ, что Карлисты сняли осаду Бильбао и идутъ къ Дуранго; 29-го ч. здѣсь не было уже Карлистской артиллеріи.“

6-го Ноября.

Король предсѣдательствовалъ вчера въ Министерскомъ Совѣтѣ, продолжавшемся 3 часа, а потомъ нѣсколькимъ Генераламъ давалъ аудіенціи.

— Въмѣсто Герцога *Таллейрана*, племянникъ его Князь *Валансе*, наименованъ членомъ Совѣта Индустріальнаго Департамента.

— Г. *Дисъ*, комиссаръ полиціи въ крѣпости Гамъ, третьяго дня прибылъ въ Парижъ. Слышно, что онъ привезъ извѣстіе, будто болѣзнь Князя *Полиньяка*, нѣсколько уже дней очень опасна. Г. *Дисъ* сегодня обратно отправится въ Гамъ.

— Изъ отчета предложеннаго Кортесамъ, Г-мъ *Мендизабалемъ* Испанскимъ Министромъ Финансовъ, явствуетъ, что Испанія имѣетъ теперь армію состоящую изъ 200,000 чел. пѣхоты и 12,000 конницы.

— Вчера скончался Генераль *Шайо*, одинъ изъ тѣхъ людей, которые были во всѣхъ походахъ *Наполеона*.

— На счетъ *Гомеса* получены новѣйшія извѣстія изъ Кордовы по 23 ч. прош. м., въ которыхъ удивляются, почему *Але*, настигнувъ его въ Кордовѣ, дозволилъ спокойно пройти въ *Сьерра-Морена*, не подумавъ даже объ отнятіи плѣнныхъ, которыхъ онъ вель съ собою. *Але* три дня стоялъ здѣсь безъ успѣха, а потомъ вышелъ въ Байленъ. Уже съ недѣлю *Гомесъ* стоитъ въ Педрохе. 21-го ч. находился онъ въ *Алмаденѣ*; такъ по крайней мѣрѣ говорили плѣнные. *Але* возвратился въ Вилла дель Пю. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 5-го Ноября.

Лордъ *Бруксгамъ* прибывъ недавно въ здѣшнюю столицу, собралъ Совѣтъ Лондонскаго Университета и вручилъ ему 5,000 фун. стер., подаренныхъ этому Университету 70-лѣтнею дамою Г-жею *Флегерти*.

— *Times* увѣдомляетъ, что Генераль *Эвансъ*, 63 Англійскихъ подданныхъ, принадлежащихъ къ его корпусу, приговорилъ къ заключенію на одинъ годъ въ Бильбао, за то, что по договору не хотѣли прослужить болѣе года.

— *Sun* и *Standart* пишутъ, что въ Мадридѣ начались переговоры между Посланными Французскимъ и Англійскимъ для прекращенія междоусобной войны въ Испаніи. Говорятъ, что предположено, молодую Королеву *Исабеллу* обручить съ сыномъ *Донъ-Карлоса*, и чтобы *Донъ-Карлосъ* оставилъ Испанію, но кажется что *Донъ-Карлосъ* не захочетъ на то согласиться.

— По случаю прибытія Французской эскадры подъ командою Адмирала *Гюгона* въ Кадикскій заливъ, стали догадываться, что въ случаѣ вступленія *Донъ-Карлоса* въ Мадридъ, Французы овладѣютъ городомъ и портомъ Кадикскимъ.

— *Glasgow-Chronicle* утверждаетъ, что по всякому вѣроятію, Генераль-Прокуроръ Англіи, Г. Джонъ *Кемпбелъ* на будущій годъ будетъ избранъ въ Ректоры Университета въ Глазговѣ.

— Подлугъ донесеній зъ *Ham*, станъ здоровья Хіеція *Polignac*, погорша сѣ codziennie.

— *Journal des Deb.* umieścił artykuł zъ powodu uwięzienia Хіеція *Ludwika Napoleona*, w którymъ zapytał: co zъ tymъ młodzieńcemъ począć wypada, jestъ przytémъ zdania, że jakkolwiekъ zbrodnicze i kary godne jestъ jego postąpienie, zawszeъ przecieżъ tylkoъ więźnia stanu uważać wъ nimъ trzeba. Jestto taki samъ wypadekъ, jakiъ byłъ zъ Хіежną *Berry*.

— *Journal général des Tribunaux* obejmujeъ szczegóły badańъ wъ sprawie Strażburskiej, zъ listu prywatnegoъ czerpane. Powiada, że zachowanie się Хіеція *Ludwika Napoleona*, jestъ przyzwoite i nieogółocone zъ godności. Pótkownikъ *Vaudray* zdaje się byдъъ powatpiewającымъ o sobie. Do liczby skompromitowanychъ osóbъ, należyъ jeszcze 4 młodychъ Офицерówъ pótku liniowego, zъ którychъ trzechъ ratowało się ucieczką, a jedenъ uwięziony został. Ten ostatniъ nazywa się *Lailly* i wyznałъ wszystko, cokolwiekъ o tymъ spisku wiedziałъ.

— Rządъ ogłosiłъ dzisiajъ następująceъ depesze telegraficzne: 1) „*Zъ Bajony 1 Listop. o 7 wieczor*. Załoga miastaъ *Bilbao*, zrobiła dnia 28 wieczoremъ wycieczkę; Karoliści cofnęli się zъ artylleryą swoją na wiadomośćъ oъ zbliżeniu się Jenerała *Espartero*, naprzeciwnoъ któregoъ wyruszyło ichъ woysko. Błokada miastaъ nie ustała. Dnia 27 nieъ wiadzanoъ jeszcze wъ Madrycieъ nicъ nowego о *Gomezie*. Na wiadomośćъ oъ jegoъ zbliżeniu się, wyniosło sięъ wiele mieszkańcówъ zъ *Estramadury*. Woyskoъ cofnęło się do *Badajoz*.“ — 2) „*Zъ Bajony, 1 Listopada, o godzinie 11 wieczorem*. Donoszą, że Karoliści odstąpili odъ oblężeniaъ *Bilbao* i cofają się do *Durango*; d. 29 nieъ byłoъ jużъ artylleryi Karolistowskiejъ naъ témъ mieyscu.“

Dnia 6-go.

Królъ Jmćъ przewodniczyłъ wczora wъ Radzieъ Ministrów, która trwała 3 godziny, a potemъ dałъ posłuchanieъ kilkuъ Jenerałomъ.

— Na mieysce Хіеція *Talleyrand*, siostrzeniecъ jego, Хіажъ *Valençay*, zostałъ mianowanyъ członkiemъ Radyъ Departamentuъ *Indre*.

— P. *Dhis*, Kommissarzъ policyi wъ twierdzyъ *Ham*, przybyłъ onegdajъ doъ Paryża, słyszącъ, iżъ przywiózłъ wiadomośćъ, żeъ stanъ zdrowiaъ Хіеціяъ *Polignac* bardzo sięъ pogorszyłъ odъ dniъ kilku. Panъ *Dhis* wyjedzieъ dziśъ napowrótъ doъ *Ham*.

— Zeъ sprawozdania, któreъ Panъ *Mendizabal*, Hiszpańskiъ Ministerъ skarbuъ przełożyłъ Stanomъ, okazuje się, iżъ Hiszpaniaъ maъ terazъ armią, liczącąъ 200,000 piechoty i 12,000 jazdy.

— Wczora umarłъ Jenerałъ *Chaillot*, jedenъ zъ tychъ, którzyъ odbyliъ wszystkieъ wojnyъ *Napoleona*.

— Oъ *Gomezie* sąъ świeżeъ wiadomości zъ Korduby po dzieńъ 23 zъ m. zъ wynurzeniemъ podziwienią, dlaъ czegoъ *Alaix*, doścignawszy go wъ Kordubie, dozwoliłъ spokojnie dostać się doъ *Sierra-Moreno*, nieъ pomysławszyъ nawet oъ odebraniuъ jeńców, którychъ tenżeъ uprawdzałъ. Przezъ dniъ trzyъ odpoczywałъ tuъ bezkorzystnieъ *Alaix*, a potemъ wyruszyłъ doъ *Baylen*. Odъ 8 dniъ jestъ *Gomez* wъ *Pedroche*. Dniaъ 21ъ znajdowałъ sięъ wъ *Almaden*, takъ przynajmniejъ zeznawaliъ jeńcy. *Alaix* wróciłъ doъ *Villa del Pio*. (G. C.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондѣнъ, дня 5 Листопада.

Лордъ *Brougham*, przybywszyъ niedawno doъ tutejszejъ stolicy, zwołałъ Radęъ Uniwersytetuъ Londyńskiego, i oddałъ jejъ 5,000 фунт. szterl., któreъ Paniъ *Flaherty*, 70-letniaъ dama, darowałaъ temuъ Uniwersytetowi.

— *Times* donosi, iżъ Jenerałъ *Evans* skazałъ 63ъ poddanychъ angielskichъ, należącychъ doъ jegoъ korpusu, naъ jednoroczneъ więzienieъ wъ *Bilbao*, за то, iżъ stosownieъ doъ umowyъ nieъ chcieliъ służyćъ dłużej, jakъ rokъ jeden.

— *Sun* iъ *Standart* piszą, iżъ wъ Madrycieъ rozpoczęły sięъ układyъ międzyъ Ambassadoramiъ Francuzkimъ iъ Angielskimъ, dlaъ położeniaъ końcaъ wojnieъ domowejъ wъ Hiszpanii. Mianoъ zaproponować, аżebyъ młodąъ Królowąъ *Isabelle*ъ zaślubićъ zъ synemъ *Donъ Carlosa*, iъ żebyъ *Donъ Carlos* opuściłъ Hiszpaniā; leczъ zdaje się, iżъ *Donъ Carlos* nieъ zechceъ przystaćъ naъ takiъ układ.

— Przybycieъ eskadryъ francuzkiej, podъ dowództwemъ Admirałaъ *Hugon*, doъ zatokiъ kadyxkiej, sprawiłoъ tuъ domysłъ, iżъ wъ razieъ wejściaъ *Donъ Carlosa* doъ Madrytu, Francuziъ zechcąъ opanowaćъ miastoъ iъ portъ Kadyxъ.

— *Glasgow Chronicle* twierdzi, iżъ podlугъъ wszelkiegoъ podobienstwaъ doъ prawdy, Jeneralnyъ Prokuratorъ Anglii, Panъ *Johnъ Campbell*, naъ rokъ przyszłyъ będzieъ obranyъ Rektoremъ Uniwersytetuъ wъ Glasgowie.

— Игровой домъ въ Крокфордѣ, едва въ состояннн содержать; весьма немногіе теперь посѣщаютъ банкъ фараона. И въ самомъ дѣлѣ не легко содержать такое заведеніе, въ которомъ одного вина запасаютъ на 70,000 ф. ст. (2,800,000 зл. поль.)

— Пишутъ изъ Лиссабона, что Командиръ Португальскаго вспомогательнаго корпуса въ Испаніи, получилъ повелѣніе отъ своего Правительства, особенно заняться преслѣдованіемъ *Гомеса*. Португальскіе Чины созваны на 18-е ч. Января. (D. P.)

ГЕРМАНІЯ.

Аугсбургъ, 6-го Ноября.

Пишутъ изъ Вѣны, что Неаполитанскій Король предложилъ руку свою Ея Имп. Высочеству Эрцгерцогинѣ *Терезіи*, дочери Эрцгерцога *Карла*, двоюродной сестрѣ Императора *Фердинанда*. Императоръ согласился на этотъ бракъ; и такъ цѣль путешествія Неаполитанскаго Короля достигнута.

Мать Императора *Фердинанда I-го*, Неаполитанская уроженка, дочь *Фердинанда IV-го* Короля Обѣихъ Сицилій.

Сестра Императора *Марія Клементина*, въ супружествѣ за Принцемъ *Салернскимъ*, братомъ царствующаго Неаполитанскаго Короля.

Король Неаполитанскій *Фердинандъ II* имѣетъ 26 лѣтъ отъ роду, *Марія Терезія* дочь Эрцгерцога *Карла* и двоюродная сестра Императора, имѣетъ 20 лѣтъ. (D. P.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 29-го Октября.

Во вчерашнемъ засѣданіи Кортесовъ *Г. Эллоузъ* предложилъ привести въ исполненіе 378 статью уложенія, и по силѣ оной, спокойно и внимательно думать о перемѣнахъ. Въ часъ кончилось публичное засѣданіе и началось тайное, что подало поводъ къ разнымъ толкамъ. Одни говорятъ, что Депутаты занимались внутреннимъ устройствомъ Палаты, другіе утверждали, что Карлисты вступили въ Алмаденъ. Трудно угадать, почему два корпуса бывъ гораздо сильнѣе непріятеля, оставили безъ укрѣпленія это мѣсто, важное по своимъ изобильнымъ рудникамъ.

— Леонскій Генераль-Капитанъ уведомилъ Военнаго Министра, что войско Королевы разбило корпусъ Генерала *Санса*.

— 27-го ч. с. м. назначена юнта для управленія войною. Она состоитъ изъ слѣдующихъ лицъ: *Сарсфилда* (Президента), *Москозо*, *Дируела*, *Рамонета*, *Эмилио* и *Ліано*.

— *Eco del Comercio* пишетъ: „Ночью съ 15 на 16 ч. с. м., кабинетные курьеры, *Жуанъ Клериго де ласъ Мозосъ* и *Доминго Роа*, отправленные къ Военному Министру, схвачены Карлистами и разстрѣляны. Первому отрезали верхнюю губу за то, что онъ носилъ бороду.“

— Въ засѣданіи Кортесовъ 25-го ч. с. м. не назначено комиссіи для исправленія уложенія 1812; но постановлено, думать прежде о скорѣйшемъ окончаніи междоусобной войны.

Г. Соза, сдѣлавшій первое на этотъ счетъ предложеніе, между прочимъ сказалъ:

„Пока будетъ продолжаться война, мы напрасно будемъ заниматься уложеніемъ. Чтобы вы ни принимали для улучшенія оного, оно никогда не будетъ исполнено, никогда не будетъ имѣть всеобщаго одобренія, и еслибъ оно даже было вылито изъ золота, все однако нашли бы въ немъ недостатки.“

„Желательно, чтобы Кортесы занялись дѣломъ полезнымъ всему народу; и именно указалъ бы я на одну провинцію, угнетенную теперь непріятелями, которые безъ порядка и плана бросаются во все стороны какъ бѣлки въ клеткѣ.“

„И такъ мы должны заняться войною, и назначить комиссіи, которыя будутъ намъ представлять донесенія о военныхъ и финансовыхъ способахъ Государства. Я смотрю на эту войну, какъ на потокъ, который все увлечетъ за собою въ бездну, если не будутъ противъ того устроены прочныя плотины. Мы должны показать, что это насъ не устрашаетъ, а если должно погибнуть, то падемъ подъ развалинами Государства.“ (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 19-го Октября.

Состояніе здѣшняго города въ разсужденіи здоровья, весьма опасно; моровая язва распространяется со всею свирѣпостію. Въ Буюкдере правда нѣтъ еще язвы, но дома Посланниковъ уже заперты, т. е. что никто изъ нихъ не выходитъ, и никто въ нихъ не входитъ. Всю домашнюю утварь, должно прежде окурить, а предъ каждымъ домомъ стоять кадиальницы съ киприсомъ. Мрачная тишина и печаль, царствуютъ

НИЕМЦУ.

Ауспургъ, д. 6 Листпада.

З Вѣднія доносятъ, изъ Крѣп. Неаполитанскій прося о руку *Ей Цесаревичевской* Мошці Арцы-Хіежнички *Тересы*, córki Арцы-Хіежца *Карола*, а стрыжечней сестры Цесаря *Фердинанда*. N. Цесаръ зezwolił на ten związek. A tak cel podróży Króla Neapolitańskiego dopiętym został. (D. P.)

Матка Найяснѣйшаго Цесаря *Фердинанда I*, была з дому Неаполитанка, córka *Фердинанда IV*, Króla Obóyga Sycylii.

Сестра Цесаря *Марья Клементина*, jest małżonką Хіежца *Salerno*, brata panującego Króla Neapolitańskiego.

Król Neapolitański *Ferdynand II*, ma lat 26; *Maryja Teresa*, córka Арцы-Хіежца *Карола*, а стрыжечна сестра Цесаря, liczy lat 20. (D. P.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, дня 29-го Паждзиernika.

На вчерашнемъ посѣденіи станѣвъ (Cortes) Pan *Aillon* wniósł, aby wykonano 378 artykuł ustawy, i podług przepisu jego, spokojnie i z rozważą czynione w niej odmiany. O godzinie 1-szej ukończyła się publiczna sessja, а тайна się rozpoczęła, co dało powód do różnychъ мнѣній. Jedni mówią, iż deputowani zajmowali się wewnętrznymъ urządzeniem Izby, drudzy twierdzili, iż Karolisci wkroczyli do Almaden. Trudno pojąć, iż два корпуса, co do liczby znacznie przewyższające nieprzyjaciela, zostawiły bezъ zabezpieczenia to miejsce, ważne ze względu na obfitość kopalni.

— Jeneralny Kapitan *Leonu*, doniósł Ministrowi woyny, iż woysko Królowey poraziło korpus Jenerała *Sanza*.

— D. 27 h. m. mianowaną została junta kierująca woyną. Składa się ona z osób następujących: *Sarsfielda* (jako Prezesa), *Moscoso*, *Diruel*, *Ramonet*, *Emilio* i *Liano*.

— *Eco del Comercio* pisze: „W nocy z dnia 15 na 16 h. m. gońce gabinetowi, *Juan Clerigo de las Mozas* i *Domingo Roa*, wysłani z depezsami do Ministra woyny, zostali poymani przez Karolistów i rozstrzelani. Pierwszemu urzegli wyższą wargę за то, iż miał zapuszczoną brodę.“

— Na posiedzeniu Stanów dnia 25 h. m. nie mianowano Kommissji do poprawy ustawy z r. 1812; ale postanowiono, aby się raczej zająć śpiesznymъ ukończeniemъ woyny.

Pan *Soza*, który uczynił pierwszy w tej mierze wniosek, rzekł między innemi:

„Dopóki woyna trwać będzie, napróżno zajmować się będziemy ustawą. Jakiegolwiek czynilibyście starania, aby ją polepszyć, nie będzie ona nigdy doskonałą; nie będzie mogła nigdy otrzymać przyzwolenia ogólnego i gdyby nawet była ze złota, znalazłoby w niej jeszcze wady.“

„Życzylbym, aby Stany zajęły się przedmiotemъ interesującymъ cały naród, а mianowicie, jest провинция jeżdząca teraz pod wpływemъ nieprzyjaciół, którzy się kręcą bezъładu i planu na wszystkie strony, jak wieiórki w klatce.“

„Zajmiemy się więc woyną, i mianujemy kommissye, któreby namъ przedstawily rapporta o zasobachъ kraju woyskowych i skarbowych. Uważam woynę dzisieyszą, jako potok, który porwie за собою wszystko w przepaść, jeżeli się mocne przeciwъ niemu nie postawią groble. Pokażmy, że nas nie zastrasza, а jeśli trzeba zginać, zagrzebmy się podъ zwaliskami kraju.“ (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, д. 19 Паждзиernika.

Stan tuteyszego miasta pod względemъ zdrowia jest najstraszniejszy; morowe powietrze szerzy się z całą okropnością. W Bujukdere nie masz wprawdzie jeszcze zarazy, ale pałace posłów już pozamykane zostały, to jest: że nikt z nichъ не выходитъ i nikt też не wchodzi wewnątrz. Wszystko, co tylko podpada jakiemu użyciu, musi byдъ pierwей nakadzone, а przedъ każdymъ domemъ stoją kadzielnice z cyprysami. Cichość ponura i smu-

во всемъ городѣ. Въ одномъ Константинополѣ померло отъ моровой язвы съ 3 до 9 ч. с. м. 1,807 чел. На улицѣ непоказываются иначе какъ въ вощаномъ плащѣ обверченныя съ ногъ до головы и съ длинною палкою въ рукахъ, чтобы избѣгнуть всякой встрѣчи съ другими.

— Намѣстникъ Румелии *Магмудъ-Гаруди* Паша, умеръ, а на его мѣсто поступилъ *Коссе-Ахмедъ* Паша, бывший Намѣстникъ Тисре. *Эминъ* Паша получилъ Сандшакатъ Янины, къ которому присовокупленъ Трикала. Въ мѣсто умершаго недавно *Онierz-Лутси-Эффенди*, наименованъ бывший Интендантъ арсенала *Лебызъ-Эффенди*, смотрителемъ шелка.

— Чрезвычайныя потери, понесенныя нашею столицей и войскомъ отъ моровой язвы, принудили Султана, для охраненія Истамбула завести строгія карантинныя заставы. Въ слѣдствіе сего начали уже заниматься учрежденіями сего рода, для чего назначены мѣста: Адрианополь, Скутари, Дарданеллы и Фанараки гдѣ будутъ постоянныя заставы. (G. C.)

— Письма изъ Триполя уведомляютъ, что Капитанъ Паша пошлины 10 со ста по цѣнѣ товаровъ, остановилъ всю торговлю съ Европейцами. Въ слѣдствіе сего купцы изъ Мальты должны будутъ оставить тамошнія свои заведенія; и въ самомъ дѣлѣ, по донесеніямъ нѣкоторыхъ частныхъ писемъ, хозяева нанятыхъ домовъ получили повелѣніе, чтобы уведомили ихъ объ окончаніи срока наема квартиръ.

— *Месмедъ-Али*, Персидскому Миссіонеру *Вольфу* далъ фирманъ, по силѣ коего, книги его, которыя онъ развозитъ съ собою для раздачи, свободны отъ всякихъ пошлинъ. *Г. Вольфъ* посѣтилъ Бедуиновъ на горѣ Синаи, и очень привѣтливо былъ ими принятъ. Въ письмѣ своемъ онъ упоминаетъ о какомъ то народѣ на горѣ Синаи, называемомъ *Собаерзъ*, который въ подданствѣ у монаховъ изъ горы Синаи. Народъ этотъ происходитъ отъ колоніи учрежденной 527 года Императоромъ *Юстиніаномъ*. Во время царствованія Султана *Селима*, они приняли Магометанскую вѣру. (D. P.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Заклученный теперь въ Страсбургъ *Людвикъ Наполеонъ*, собственно называется Карлъ *Людвикъ Наполеонъ* и уже послѣ смерти старшаго своего брата, онъ принялъ позваніе, *Наполеонъ, Людовикъ Карлъ*. Онъ не имѣетъ Княжескаго званія, но называется Графъ *Ст. Ле*, сынъ *Людвика Наполеона* быв. Голландскаго Короля и Королевы *Гортензіи*. Бывшій Голландскій Король, до сихъ поръ живетъ въ деревнѣ своей близъ Флоренціи и именуется Графомъ *Ст. Ле*. Супруга его имѣетъ названіе Княгини *Ст. Ле* и живетъ въ Тургавскомъ Кантонѣ, гдѣ владѣетъ имѣніемъ *Аренсбергъ* близъ озера Бодензе. Молодой Принцъ (или Графъ) *Людвикъ Наполеонъ*, родился въ Парижѣ 20 Апрѣля 1808. Съ 1814 года, жилъ онъ при своей матери. Въ 1830 кончилъ ученіе въ военной школѣ въ Тульѣ въ Бернскомъ Кантонѣ. Въ 1831 отправился изъ Италіи въ Парижъ и Англію. 1832 получилъ права гражданства въ Тургавскомъ Кантонѣ. Въ Іюль 1834 наименованъ въ Бернѣ Капитаномъ артиллеріи. На литературномъ поприщѣ появился онъ въ 1833, издавъ сочиненіе о Швейцаріи. Летомъ нынѣш. года онъ былъ на водахъ при Растадтѣ, и принадлежалъ къ числу тѣхъ, которые въ день именинъ *Наполеона* (15 Августа), иллюминировали старый замокъ. Касательно же послѣднихъ происшествій въ Страсбургѣ, одна изъ Французскихъ газетъ утверждаетъ, что Принцъ *Людвикъ Наполеонъ*, не совсѣмъ кажется въ своемъ умѣ. Этотъ журналъ, большую часть ослѣпленія *Наполеона* *Людвика*, приписываетъ его матери, которая послѣ Іюльскихъ дней 1830, прибыла во Францію, и которой записки объ этомъ путешествіи, служатъ доказательствомъ величайшаго изступленія. Вскорѣ потомъ, три ея сына приняли участіе въ безпорядкахъ происшедшихъ въ Италіи. Самый старшій умеръ въ бѣгствѣ. Другой благополучно достигнулъ Швейцаріи; безпрестанно выдавалъ себя за республиканца, пока 30 Октября с. г. не обнаружилъ въ Страсбургѣ желанія сдѣлаться Императоромъ Французовъ. — Изъ двухъ сыновей *Люціана Бонапарте*, обвиненныхъ въ смертоубійствѣ, одинъ содержится подъ арестомъ въ Римѣ, другой, который успѣлъ уйти, прибылъ уже въ Америку.

— Послѣ смерти Аббата *Беконавита* духовника *Наполеона* на островѣ Св. Елены, въ *Isle de France* произошла публичная продажа нѣкоторыхъ вещей, полученныхъ покойникомъ въ подарокъ отъ быв. Императора. Между прочимъ проданы часы за 755 піастровъ; небольшой серебряной стаканъ за 131; щипцы для сахара за 105; вообще взято за все 1756 піастровъ. (G. C.)

текъ, панują w całѣмъ mieście. W samym Stambule zmarło od powietrza morowego od dnia 3 do 9 h. m. 1807 ludzi. Kto na ulicę wychodzi, nie pokazuje się inaczej, jak tylko w płaszczu ceratowym od stóp do głowy obwinięty i z długim kijem w ręku, ażeby wszelkiej styczności z innemi uniknąć.

— Wielkorządca Rumelii, *Mahmud Harudy* Basza, zmarł, a jego miejsce zastąpił *Kosse Ahmed* Basza, były wielkorządca w Tisre. *Emin* Basza otrzymał sandszakat Janiny, do którego wcielono Tricala. Na miejsce zmarłego niedawno *Onierz Luty Effendego*, został mianowany były Intendent arsenału *Leyb Effendego*, dozorcą jedwabiu (Ipek Naziri).

— Nadzwyczajne klęski, jakie poniosła stolica, podobnież i wojsko, przez śmierć z morowej zarazy, skłoniły Sultana, że dla zabezpieczenia Stambułu, postanowił nareszcie zaprowadzić ścisłe kwarantanny. W skutku tego zaczęto już zajmować się tego rodzaju zakładami, do czego wyznaczono cztery miejsca, jak np. Adrianopol, Skutary, Dardanelle i Fanaraki, gdzie zostaną zaprowadzone stałe kwarantanny. (G. C.)

— Listy z Tripolu donoszą, iż Kapitan Basza, stanowiąc opłatę 10 od sta wartości towarów, zatamował wszelki handel z Europejczykami. W skutek tego, kupcy z Malty będą musieli porzucić swoje tameczne zakłady; jakoż, podług niektórych listów prywatnych, właściciele najętych mieszkań otrzymali wezwanie, aby im donieśli, kiedy upływa czas najmu lokali.

— *Mehmed-Ali* udzielił Misyonarzowi perskiemu *Wolf* firman, mocą którego książki jego, jakie celem rozdawania z sobą wozi, są wolne od wszelkiej opłaty celnej. Pan *Wolf* odwiedził Beduinów na górze Sinai, i bardzo dobrze został od nich przyjęty. W liście swoim namienia o pewnej klasie ludzi na górze Sinai, zwanej *Sobaer*, którzy są niewolnikami mnichów z góry Sinai. Są to potomkowie osady, założonej r. 527 przez Cesarza *Justyniana*. Pod Sultaniem *Selimem* przyjęli oni wiarę muzułmańską. (D. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Uwięziony teraz w Strażburgu *Ludwik Napoleon*, nazywa się właściwie *Karol Ludwik Napoleon*, i dopiero po śmierci starszego brata swego, przyjął nazwisko: „*Napoleon, Ludwik Karol*.” Nie nosi on tytułu księcia, ale hrabiego *de Saint Leu*, i jest synem *Ludwika Napoleona* b. króla holenderskiego i królowej *Hortensyi*. Były król Holenderski żyje dotąd w villi swojej około Florencyi i tytułuje się hrabią *de Saint Leu*. Małżonka zaś jego, nosi tytuł księżnej *de Saint Leu* i zamieszkałą jest w kantonie Thurgowii, gdzie posiada dobra *Arenenberg*, nad jeziorem Bodensee. Młody książę (czyli raczej hrabia) *Napoleon Ludwik*, urodził się w Paryżu dnia 20 Kwietnia 1808. Od roku 1814, bawił przy matce. Roku 1830 odbył nauki w szkole wojskowej w Thun, w kantonie Bernieńskim. R. 1831 udał się ze Włoch do Paryża i Anglii. Roku 1832, otrzymał prawo obywatelstwa w kantonie Thurgowii. W lipcu 1834, mianowany został w Bernie kapitanem artylleryi. W zawodzie literackim wystąpił r. 1833 z pismem o Szwajcaryi. W lecie r. b. bawił przez niejaki czas w Baden pod Rastadt, i należał do grona osób, które w rocznicę urodzin *Napoleona* (15 Sierpnia) sprawili na starym zamku illuminacyę. Co się tyczy ostatnich wypadków w Strażburgu, twierdzi jedna z gazet francuzkich, że *Napoleon Ludwik* nie zdaje się być zupełnie przy zdrowych zmysłach. Dziennik ten przypisuje wielką część tego zaślepienia *Napoleona Ludwika*, matce jego, która po dniach lipcowych r. 1830, przeleciała Francyą, i której pamiętniki, dotyczące się tej podróży, są dowodem wielkiej exaltacyi. Wkrótce potem trzy synowie jej mieli udział w niespokojnościach, wybuchłych we Włoszech. Najstarszy zmarł, ratując się ucieczką. Drugi dostał się szczęśliwie do Szwajcaryi, udawał ciągle republikanina, aż dopóki 30 Października r. b. nie objawił w Strażburgu chęci ogłoszenia się cesarzem Francuzów. — Z dwóch synów *Lucyana Bonapartego*, oskarżonych o zabójstwo, jeden uwięziony jest w Rzymie, drugi, któremu się udało uciec, przybył już do Ameryki.

— Po śmierci Księcia *Beconavita*, byłego spowiednika *Napoleona* na wyspie ś. Heleny, odbyła się licytacja na *Isle de France*, niektórych rzeczy, które nieboszczyk miał w darze od b. Cesarza. Z tych przedano zegarek za 755 piastrow, mały srebrny kubek za 131; obcęgi do cukru za 105; w ogóle zebrano za wszystko 1756 piastrow. (G. C.)